

50 METŲ SESELIŲ PRANCIŠKIEČIŲ GIMNAZIJAI

"Mūsų Lietuvos" 165 numeryje – 1952 m. rugpjūčio 23d., pirmajame puslapyje radome šį straipsnį, kurį perspausdiname (Red.)

Naujas kultūros žininy s V. Zelinoje

Svečiai, kurių tarpe yra S. Paulo estado gubernatorius Lucas Nogueira Garcez, S. Paulo miesto prefektas su ponia, Lietuvos konsulas Al. Polišaitis, Amerikos generalinis konsulas ir tiki, žiūri mokinių gimnastikos tratimų. Dešinėje matyti dalis naujosios gimnazijos rūmų.

Praėjusį sekmadienį buvo pašventinti nauji seselių pranciškėčių gimnazijos rūmai Vila Zelinoje, kurių rūpesčių, padedant São Paulo miesto savivaldybei, jie buvo pastatyti.

Nors pastatai tik dabar pastatatyti, tačiau pati gimnazija, jos pirmoji klasė, jau veikia nuo šių mokslo metų pradžios. Įvykis nebuvo eilinis. Tai rodo ir visa eilė atsilankiusių aukštųjų svečių; kaip São Paulo estado gubernatorius prof. Lucas Nogueira Garcez, São Paulo miesto prefektas Dr. Armando Arruda Pereira, Lietuvos konsulas p. Al. Polišaitis, Amerikos generalinis konsulas, kardinolo atstovas kun. J. Mota ir visa eilė kitų svečių bei gausiai susirinkusi visuomenė.

Iškilmės vyko prie vienuolyno ir gimnazijos esančioje aikštėje. Šventę pritaikianta kalba pradėjo vienuolyno viršininkė ir gimnazijos direktorė seselė M. Julija. Po to sekė mokyklos mokinių gimnastikos numeriai ir dainos, bei kalbamasis choras. Mokiniais baigus programą sveikinimo žodžius tarė São Paulo miesto prefektas Dr. Armando Arruda Pereira, kardinolo vardu sveikino kun. J. Mota ir galop pats gubernatorius kalbėjo įvertindamas seselių darbą švietimo srityje.

Po to kviesti svečiai vyko į naujas gimnazijos patalpas. Prie durų užrištą kaspinę perkirpo gubernatorius. Pašventinus, svečiai apžiūrėjo gimnazijos patalpas ir buvo pavaišinti kava ir užkandžiais.

Vila Zelina, gal būt, vienintelis São Paulo priemiestis, kuri nėra jokios valdinės mokyklos. São Paulo miesto savivaldybė gerai žino, kad privati iniciatyva yra sėkmingesnė už valdinę. Todėl, ten kur ji reiškiasi, vieton, kad lygiaagrečiai statyti valdines mokyklas, padeda privačiai iniciatyvai. Įvertindami seselių pranciškėčių darbą švietimo ir auklėjimo srityje, padėjo joms šį pastatą įsigyti. Naujame pastate yra tik septynioms klasėms kambariai. Jie, gimnaziją išplėtus, ir kolegialio ar kitą aukštesnę mokyklą įsteigus, nepajėgs sutalpinti mokinių. Neuzilgo vėl bus prieš akis nauji statybos darbai. Vila Zelina buvo reikalinga gimnazijos. Priemiestis gausiai apgyventas, besil-

SEMANARIO

MŪSU LIETUVA

JORNAL CULTURA "NOSSA LITUANIA"

Rua Inácio 671 – Vila Zelina
03142-001 SÃO PAULO – SP – BRASIL
Diretor Resp. Vytautas J. Bacevičius
Administrador: Petras Rukšys
Redige Equipe Editorial:
Fone: 6341-1886 Fax: 6341-3945
E-MAIL: peruksdb@vento.com.br
musu.lietuva@ig.com.br

Atskiro numerio kaina R\$.1,00
Metinė prenumerata R\$.20,00
Prenumerata oro paštu R\$.40,00

GARBES LEIDEJAS R\$.50,00
GARBES PRENUMERATA | R\$.40,00

Užuojautos, sveikinimai, skelbimai (anuncios) už viena skilties (coluna) cm. R\$.3,00
Straipsnius ir korespondencijas Redakcija tvarko savo nuožiūra.
Pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos ar Leidėjų nuomonę.
Čekius ar pašto perlaidas rašyti PETRAS RUKSYS vardu.

inokančio jaunimo daug. o susisiekimas su miestu sunkus, pavojingas ir alsnantis ilgokai stovint eilės ir laukiant eilės pakliūti į autobusą.

Šia proga primename tėvams, kad stengtųsi vaikus leisti mokslui ir skatintų juos būti gerais mokiniais, prasiiveržti į pirmąsias eiles. Dėl lėšų stokos nė vienas mokinys neprivalo apleisti mokyklos. Geriems, gabiems mokiniams pati mokykla palengvina sąlygas. Taip jau pradėjo darbą susiželpimo fondas, kurio tikslas remti moksleivius. Be to turime keletą organizacijų. Joms būtų visai nesunkū atmokėti vieno gabaus moksleivio ar studento išlaidas. Mums reikia kuo daugiau mokytų, su iniciatyva žmonių. Su analfabetų tautai niekas nesiskaito. Žinoma paramą gaus tie moksleiviai ir studentai, kurie dalyvaus lietuviškose jaunimo organizacijose. bus savo dvasia lietu-

viai ir pasižadės baigę mokslus nenutraukti ryšių su lietuviiais.

Dar prieš karą irgi keliolika moksleivių gaudavo paramos per Lietuvos konsulatą. Dėja, jų dauguma teko nusiųti. Tik maža dalis dalyvauja lietuviškame veikime. Kiti net vengia su lietuviiais bendrauti, visiškai užmiršdami, kad jie patogesnio ir geresnio gyvenimo pasiekė, sau karjerą susidarė Lietuvos pinigais.

LIETUVOJE

Pasaulio bankas patvirtino 29 milijonų eurų paskolą Lietuvos mokykloms

Vašingtonas/Vilnius, birželio 21 d. (ELTA). Pasaulio bankas (PB) ketvirtadienį patvirtino 29 milijonų eurų (100 milijonų litų) paskolą švietimo projektui Lietuvoje. Lėšas numatoma panaudoti pagrindinių mokyklų mokymo kokybės gerinimui, mokyklų pastatų remontui bei švietimui skiriamų išteklių panaudojimo efektyvumui didinti. Iš viso projekte dalyvauja 400 pagrindinių mokyklų, teigiama PB penktadienį Eltai perduotame pranešime.

Minėtas projektas apima penkis komponentus: mokymo ir mokymosi sąlygų pagrindinėse mokyklose gerinimą bei mokyklos autobusų bei mokymo priemonių pirkimą, švietimo kokybės valdymo sistemos modernizavimą, šilumos taupymo projektus 62 pradinėse mokyklose (po vieną kiekvienoje savivaldybėje), pradinių mokyklų tinklo optimizavimą ir mokytojų perkvalifikavimą, taip

pat švietimo monitoringo sistemos tobulinimą.

Paskolos palūkanos sudarys LIBOR + 0,55 procento. Ji turės būti gražinta per 17 metų, atidedant jos mokėjimo termino pradžią penkeriems metams.

Nuo tada, kai Lietuva tapo PB nare 1992 m., ši tarptautinė finansų institucija Lietuvai jau yra suteikusi 490,8 milijono JAV dolerio paskolų 19 projektų finansuoti.

BUVO GERIAU PRIE RUSŲ Vilnius, rugpjūčio 22 d. (ELTA). Beveik trečdaliui Lietuvos didžiųjų miestų gyventojų artimiausias Rytų Europos žmonių gyvenimo būdas. Beveik ketvirtis apklaustųjų net ir po vienuolikos mūsų šalies nepriklausomybės metų vis dar ilgisi "rusiško" požiūrio į gyvenimą.

Tokia nuomonė paaiškėjo "Veido" užsakymu Viešosios nuomonės ir rinkos tyrimų studijai "Spinter" šių metų rugpjūčio 17-20 dienomis atlikus didžiųjų miestų gyventojų apklausą. Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio gyventojų buvo klausama, kokios kultūros, civilizacijos mentalitetas jiems priimtinausias, kaip jie vertina globalizaciją. Kaip praneša ELTA, rusų mentalitetui dažniau simpatizuoja vyresnio nei vidutinio amžiaus, žemesnio išsimokslinimo gyventojai.

Vakarų Europos mentalitetas dažniau artimesnis vilniečiams, amerikietiškosios vertybės – jaunesniems respondentams. Ketvirtis tyrimo dalyvių negalėjo atsakyti į šį klausimą. Globalizacijos didžiųjų miestų gyventojai negalėjo vienareikšmiai įvertinti. Apie trečdalis apklaustųjų negalėjo atsakyti į šį klausimą, nes teigė nelabai suprantantys, kas yra globalizacija, arba suprato ją neteisingai. Vis dėlto apie ketvirtadalis buvo gana skeptiškai nusiteikę globalizacijos atžvilgiu. Teigiamai ir neutraliai globalizaciją vertino apylygiai – apie penktadalis didžiųjų miestų gyventojų.

KAS BĖGA NUO LIETUVIŠKOS SPAUDOS, BĖGA NUO SAVO TAUTOS.

LIETUVIŠKI

LIPINUKAI AUTOMOBILIAMS
su Lietuvos valstybinio ženklų
raudona ir juoda spalva.

Turime taip pat trispalvę ir kitų
lipinukų. SIUNČIAME PAŠTU.

Kreiptis į parapijos raštine.

LIETUVOJE

Vilniaus choro "Brevis" triumfas Italijoje

Vilnius, liepos 12 d. (ELTA).

Vilniaus kamerinis choras "Brevis" tapo absoliučiu tarptautinio chorų konkurso Goricijoje (Italija) nugalėtoju, pelnė "Grand Prix", praneša ELTA. "Brevis" iškovojo aukščiausius apdovanojimus visose keturiose kategorijose, kuriose dalyvavo: tris pirmąsias vietas už skirtingas mišraus choro programas ir naktinį vietą tarp vokalinių ansamblių. Pirmoji premija šioje kategorijoje nebuvo skirta. Be to, tarptautinė vertinimo komisija kolektyvui skyrė kelis specialius prizus, o choro vadovas Gintautas Venislovas buvo apdovanotas kaip geriausias konkurso dirigentas. "Tai puikus profesionalų lygio kolektyvas. Mane labiausiai sužavėjo tai, kad choro vadovas turi aiškia muzikinės estetikos koncepciją ir per dainininkus perteikia ją klausytojui. Be to, choras sėkmingai interpretuoja įvairių epochų ir stilų muziką", - po konkurso sakė vertinimo komisijos pirmininkas Carlo Iorindo Semini.

Iš viso Goricijos konkurse, kuris pagal meninių dalyvaujančių mėgėjų chorų lygį laikomas vienu iš šešių stipriausių Europoje, dėl apdovanojimų varžėsi beveik 20 chorų iš Italijos, Filipinų, Islandijos, Švedijos, Slovėnijos, Šveicarijos, Ukrainos, Vengrijos ir Turkijos. "Aštuoni diplomai viename konkurse - tai, be abejo, neeilinis įvykis chorui. Kita vertus, malonu, kad prisidėjome garsindami Lietuvos chorinio dainavimo kultūrą Europoje", - sako choro vadovas G. Venislovas.

"Brevis" jau ketvirtą kartą tapo absoliučiu chorų konkursų nugalėtoju. 1996 metais kolektyvas laimėjo "Grand Prix" Maribore (Slovėnija), 1998 metais - Pasaulio lietuvių dainų šventės konkurse Vilniuje ir 2000 metais - Arece (Italija). Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčios kuruojamas choras "Brevis" nuo 1996 metų dalyvavo devyniuose chorų konkursuose Lietuvoje bei užsienyje ir visuose laimėjo bent po vieną pirmąją vietą.

Jono Meko filmo peržiūra Čikagoje

Čikaga/Vilnius, liepos 16 d. (ELTA). Čikagoje, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, surengta Jono Meko filmo "Reminiscences of a Journey to Lithuania" (Kėlionės į Lietuvą prisiminimai) peržiūra.

Ta proga, kaip informuoja ELTA, "Draugo" dienraštis pristatė autorių ir filmą. Skaitytojams primenama, kad Niujorke gyvenantis Jonas Mekas šiais metais švęs 80-metį.

Gimęs Semeniškiuose, Biržų rajone, 1922 metais Jonas Mekas kartu su broliu Adolfu buvo išvežtas į nacių priverstinių darbų lagerį netoli Hamburgo. Pabėgęs iš jo, studijavo Mainco universitete, 1949 metais persikėlė į Ameriką. Apsigyvenęs Niujorke ir įsigijęs "Bolex" filmavimo kamerą, pradėjo kovą už "naujų amerikiečių kiną".

Jonas Mekas, kaip rašo "Draugas", - ne tik garsiausias lietuviškas vardas kino pasaulyje, jis - amerikietiškojo eksperimentinio kino tėvas. Čikagos Balzeko muziejuje parodytas filmas - puikus netradicinio kino pavyzdys.

Filme daug autentiškų vaizdų iš Bruklino imigrantų gyvenimo - įamžinta pokario istorija. Nufilmuota ir 1971 metų Lietuva, kai Jonas Mekas su broliu Adolfu pirmą kartą buvo sugrįžę į Tėvynę.

Iš ekrano skamba Jono Meko balsas: įvykius ir vaizdus komentuoja pats autorius.

Lietuvių kompozitoriaus kūrinį diriguos M. Rostropovičius

Ravena, liepos 20 d. (ELTA). Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras tęsia gastroles Europoje.

Šeštadienį, liepos 20 dieną, kaip informuoja ELTA, orkestras iš Lietuvos koncertuos Ravenoje. Skambės Piotro Čaikovskio šeštoji simfonija, taip pat kartu su garsiu smuikininku Vadimu Repinu bus atliekamas Dmitrijaus Šostakovičiaus Koncertas smuikui Nr. 1. Diriguos Mstislavas Rostropovičius.

Ravenoje skambės ir lietuvių kompozitoriaus Arvydo Malcio kūrinys "Impetus" - 10 min. trukmės simfoninis opus, kurį M. Rostropovičius užsakė kompozitoriui, išklausęs jo muzikos kompaktinę plokštelę. Tai - antrasis lietuvių kompozitorius, kurio muziką interpretuos garsusis Maestro. 2001 metas Paryžiuje M. Rostropovičius dirigavo M. K. Čiurlionio simfoninę poemą "Miške".

Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras jau antrą kartą koncertuoja su pasaulyje garsiais muzikais: kompozitoriumi ir dirigentu Kęstutis Pendereckiu (Krzysztof Penderecki) bei violončelininku ir dirigentu Mstislavu Rostropovičiumi.

Liepos 16 dieną Liublianoje K. Pendereckis dirigavo savo kūrinį "Septyneri Jeruzalės vartai".

Per šias gastroles Europoje Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras surengs 11 koncertų, bus atliktos 8 skirtingos programos.

DAUGĖJA BEGLOBIŲ VAIKŲ

Statistikos departamento duomenimis, per praėjusius metus skurdžių šeimų skaičius išaugo 3% iki 18,700, jose augančių vaikų skaičius padidėjo 6% iki 42,800. Iš viso 1,300 netekusių tėvų globos vaikų buvo nukreipta kitų šeimų ar asmenų globai (maždaug 1% mažiau negu 2000 m., 180 vaikų buvo įvaikinta, o iš jų 43 vaikus įvaikino užsienio piliečiai (atitinkamai 14 ir 7.5% daugiau negu užpernai). Porcikis apsigyventi vaikų globos namuose per 2001 m. paaugo 27% - gauta 1,640 prašymų apgyvendinti vaikų namuose. Praėjusiais metais Lietuvoje veikusiuose vaikų globos namuose gyveno 3,800 vaikų, iš kurių 71% sudarė našlaičiai ir beglobiai. Globos namų skaičius pernai sumažėjo nuo 3,900 iki 3,700. **RSJ**

Auka paremk lietuvišką spaudą, nes ji palaiko mūsų tautinę gyvybę

LIETUVIŠKAI SPAUDAI 75 METAI BRAZILIJOS

(Tęsinys iš praeito nr.)

1928m. rugpiūčio 10d. atvyko kun. Jeronimas Valaitis, kuriam vietinė bažnyčios vyresnybė leido prisiglausti vokiečių pranciškonų vienuolyne, o bažnyčioj buvo leista laikyti sekmadieniais ir per didesnes šventes pamaldos lietuviams. Jokių kitų "malonių" iš Sao Paulo arkivyskupo mūsų kunigas negavo; net niekas jo nepasiteiravęs, kaip ir iš ko jis galėsias gyventi.

Dvasiškos vyresnybės parėdymu mūsų kunigas turėjo apsigyventi pačiame vienuolyne, kuris už kambariuką ir pensoną iš jo ėmė po 300 milreisų į mėnesį (apie 350 lt.).

Nei 1928, nei 1929m. kunigas iš Lietuvos jokių pašalpų negavo. Tik 1930m. gale jam buvo suteikta mūsų Vyriausybės vienkartinė pašalpa.

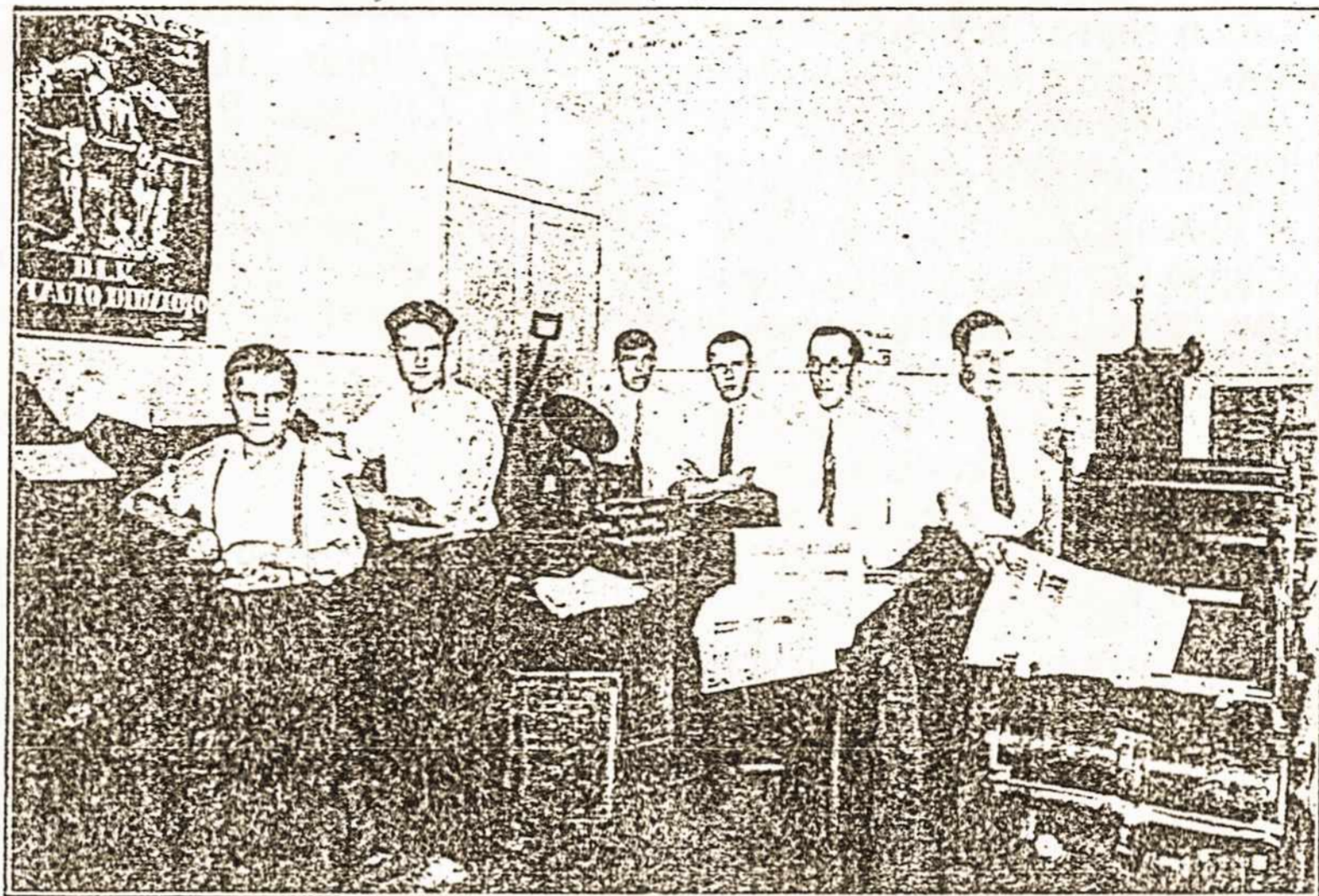
Pasidairęs kolonijoj ir susipažinęs su visuomenišku kultūros darbu, kun. J. Valaitis nerado galimu dėtis ton ar kiton organizacijon, nes jų tarpusavės rietenos galėjo dar labiau paaštrėti, prie vienu ar kitų kunigų prisidėjus.

Rugpiūčio 26d., "P. A. Lietuvy" 33 nr., pasirašydamas pseudonimu Naujokas, kun. J. Valaitis savo straipsniu "Pirmieji įspūdžiai" aiškiai pasisako, kad visos esamos lietuvių organizacijos, kiek jos moka ir sugeba dirbti kultūros darbą, yra geros ir remtinos ir kad jis negalys dar susiorientuoti, kame dirbti glūdi savitarpių rietenų priežastys. Kviečia visus lygiai dirbti kultūros darbą, ir pats tam darbe pasižada, kiek išgalėdamas, padėti.

Savo ruožtu kun. J. Valaitis pradeda organizuoti pirmą lietuvių katalikų Sao Paulo bendruomenę, kurios gyvenimas ir organizaciniai reikalai nušviečiami jo paties leidžiamame "Sėkmadienio Lapely".

Šapirografu tokių lapelių 1928m. buvo išleisti 3 nr., o nuo 1930m. kovo 8d. ligi gegužės 17d., - 8nr. jau spausdinti.

Apsiėmęs "Liet. Braz." redaktorių pavaduoti, kun. Valaitis nė laiko neturėjo toliau leisti "Sėkmadienio Lapelį", o iš kitos pusės, negaudamas materialinės paramos

Lietuviško laikraščio "Lietuvis Brazilijoje" redakcija, administracija ir spaustuvė. Iš dešinės į kairę: pirmutinis Kostas Uekus, "Birutės" spaustuvės vedėjas, antras su akiniais, Stasys Puišys-Šakelė, redaktorius. Pirmas iš kairės: Aleksandras Bumblis. Čia buvo spausdinamas taip pat "Lietuvių Aidas Brazilijoje". Nour. iš knygos "Lietuviai Brazilijoje"

iš šalies, kolonijos ekonominiams skurdi besiplečiant, jau 1930m. buvo nutaręs grįžti Lietuvon.

Nei tuomet, nei dabar kunigas iš atsitiktinių bažnyčios patarnavimų mūsų kolonijoj pragyventi negali. O kun. Valaičiui dar reikėjo savo lėšomis išlaikyti tebegyvus Lietuvoje senus tėvelius.

Kartą nutaręs grįžti, kun. Valaitis tik laukė progos, atseit, kito kunigo iš Lietuvos atvykstant, kad nepalikus kolonijos visai be kunigo.

Kai 1930m. spalio 24d. buvo vandališku būdu užpulta "Lietuvis Brazilijoje" redakcija ir visas jos turtas (raidės, inventorių, archivas) išplėstas ir sudegintas taip vadinamų opozicionierių lietuvių, kun. Valaičio nusivylimas pasiekė kraštutines ribas.

Tris metus išvaręs, skurdęs ir dirbęs naudingą darbą, sukommunistėjusio elemento niekšingai apšmeižtas, 1931 balandžio 13d. išvyko Lietuvon.

Tat, buvo ir kunigas, ir visuomeninkas, ir spaudos darbininkas!

Teisybė, jis čia nepastatė bažnyčios, kaip Aleksote, bet šimtus, o gal ir tūkstančius žmonių sugebėjo gražinti į padoresnių žmonių eiles, tuo pačiu didelį gerą darbą padarydamas.

"Aušros" smukimas buvo nebe-

išvengiamas dar ir dėlto, kad "Susiv. Liet. Braz.", persiorganizavo ir rugsėjo 16d. išleido savo laikraštį "Garsą", kuris "Aušros" kūrėjams ir vadovams nesigailėjo atrių žodžių ir priekaištų. Visuomeniškas darbas savaime suskilo.

Ižanginiame žodyje "Garsas" pasisakė būsiąs darbininkų draugas, neliesiąs jokių asmeniškų įsitikinimų, nevelsiąs žmonių į politiškus ginčius. Jis pakvietė inteligentus spiestis apie "Sus. Liet. Brazilijoje" organizaciją, kurios vienintėlis tikslas padėti savo žmonėms.

Atsakinguoju redaktorium pasirašo A. Zauka, kuris galutinai iš "Garso" redakcijos pasitraukė tik 1930 m. vasario pabaigoje, suredaguavęs 77 "Garso" numerius. Nors pats viešai nepasisakė atsisakymo priežasčių, tačiau A. Marmos, pėrėmusio "Garso" redagavimą, veikla jau ir anksčiau "Sus. Liet. Braz." pasireiškusi jo griežta linija rodo, kur laikraščio nukrypta. Marmai tepavyko suredaguoti tik dešimts numerių, t. y. ligi vietos policija laikraščio neuždare už parodytas komunistams simpatijas.

Pats A. Marma ir kiti keturi lietuviai iš Brazilijos buvo ištremti; "Garso" visas turtas (raidės, arkivas, skaitykla) politiškos policijos buvo sukonfiskuotas.

Kaip bebūtų "Garsas" rašęs, kiek bebūtų prirašęs neteisingų užgau-
liojimų, kartais ir nesąmonių, ta-
čiau ir "Garsas" judino mūsų kolo-
nija iš pasyviškumo.

"P.A. Lietuvis" sustojo ėjęs veik-
metais anksčiau, t.y. 1929m. liepos
9d., išleidęs savo 77-tą ir paskutinį
numerį.

1929m. sausio 13d., greta "P. A.
Lietuvio" ir "Garso" pasirodė tre-
čias savaitraštis, "Lietuvis Brazi-
lijoj".

Tas pats J. Ruškys, kuris ankš-
čiau redagavo "P.Am. Lietuvį",
dabar pasirašo naujo savaitraščio
redaktorium, o sykiu perėjo kiton
biznierių kantoron ir dabar jau
agituoja žmones pirktis žemės kitoj
sirty.

"Lietuvis Brazilijoj" nuo pat pir-
mos savo pasirodymo dienos užė-
mė karingą toną. Nors ir šis sa-
vaitraštis sakėsi tik lietuviams ir
lietuvybei tetarnausias, tačiau jo
susimetimas biznierių kantoron, tų
biznierių labai neaiškūs darbeliai
praeity, o paties Ruškio ryškus per-
simetimas iš vienos kantoros kiton,
negalėjo šiam laikraščiu sudaryti
platesnės visuomenės simpatijų.

Ir, kai 1929m. gegužės 10d. visų
pakraipų žmonės susirinko į bend-
rą vakarienę atvykusiam konsului
pagerbti, vienu kitais nusiskundi-
mai prakalbose pasipylė kaip iš
gausybių rago.

Konsulatui įsisteigus, žmonės
ėmė per jį ieškoti savo pinigų, su-
kištų įvairiose kantorose: vieni
rankpinigių už užpirktas išsimo-
kėjimui žemes, kiti už laivakortes,
dar kiti – patikėtų pinigų kanto-
roms, kurios tarpininkaudavo per-
siuntimui Lietuvon.

Iš tų dokumentalių skundų tuojau
pradėjo aiškėti, jog suktybių visur
buvo pridaryta, bet didžiausias nu-
ošimtis lietuviškose kantorose.

Valdžios neberemiamas "P. Ame-
rikos Lietuvis" 1929 m. liepos 9d.
likvidavosi su skolomis.

Ne geresnis likimas buvo ir
"Lietuvio Brazilijoj", nes po 22-jų
numerų jo skolos spaustuvei siekė
apie 2.000 milreisų, o buvę kon-
toro bendrininkai jį remti atsisakė.

Vienam savaitraščiui susilikvida-
vus, antram patekus į neišbrenda-
mas skolas, kolonija galėjo likti
su vienu laikraščiu, "Garsu". Ta-
čiau, "Garsas", dėl jo linijos ko-
voje su nesąžiningais agentais, o
be to, dėl jo agresingumo prieš
konsulatą ir apskritai prieš Lietuvą,
negalėjo būti bešališku kolonijos
gyvenimo atstovu.

1929m. birželio 19d. pajų pag-
rindais, susiorganizavusi spaudos
b-vė "Šviesa" nuo "Garso" nusi-
grįžė, ir, apmokėjusi "Birutės" spa-
stuvei skolas, su naujais žmo-
nėmis, pasiėmė leisti "Lietuvis
Brazilijoj".

"Garsui" sustojus, 1930m. birže-
lio 21d. lietuviškos spaustuvėlės
savininkas, K. Uckus, išleido naują
savaitraštį – "Lietuvių Aidas Bra-
zilijoj". "Liet. Aidas Br." Jokiai or-
ganizacijai neatstovauja. Tačiau
žmonės, kurie anksčiau grupavosi
apie "Garsą", dabar turėjo savo
minčių užtarėją.

Policinėmis priemonėmis užda-
ryta "Susiv. Liet. Braz." Sąjunga
savaiame negalėjo numirti ir ne-
mirė, nors viešai tuo vardu savo
veikimo ir nerodė.

1931m. buvusių "Sus. Liet.
Braz." narių dalis pasirašė apoli-
tinės organizacijos "Žiburys" įs-
tatus, bet kiti susivienijimo nariai

susimetė kiton organizacijon –
"Kutūra". Kultūriečių veikla pasi-
reiškė komunistine kryptimi.

Apie slaptą kultūriečių veiklą tik
retkarčiais pasirodo žinios iš jų
leidžiamo laikraštuko "Mūsų Žo-
dis", kuris yra su aiškiu komu-
nistinės ideologijos parašu.

"Liet. Aidas Braz.", pradžioje
palaikęs žiburiečius, dabartiniu
metu ir pats nukrypsta kultūriečių
link.

1931m. gale susikūrė "Lietuvių
Sąjunga Brazilijoj", kurion nariais
įeina aštuonios organizacijos:
"Šviesos" b-vė, dainos meno drau-
gija "Viltis", "Lietuvių Moterų Są-
junga", sporto sąjunga "Lithua-
nia", ir visos keturios lietuvių mo-
kyklos: d-ro Vinco Kudirkos, Vys-
kupo Motiejaus Valančiaus, d-ro
Jono Bašanavičiaus ir D.L.K. Vy-
tauto. Šiai sąjungai atstovauja
"Lietuvis Brazilijoje". Jis šiandien
yra lietuvių kolonijos pozityvaus
kultūros darbe reiškėjas.

Nuo 1934m. 16 (276) numerio
šitas savaitraštis išėjo jau pataisy-
tu pavadinimu: "Lietuvis".

Šis laikraštis niekad nebuvo už-
akcentavęs kurios nors politiškos
pakraipos: jis pasisakė būsiąs lie-
tuvių dvasioje leidžiamas, kad pa-
tarnautų lygiai visiems, kurie mo-
ka ir sugeba lietuvišką žodį gerbti.
o būdamas "Lietuvių Sąjungos"
organu, jis stengiasi savo skiltyse
gvildinti opiausius visos kolonijos
reikalus.

"Pietų Amerikos Lietuvio" laikraščio raštinė

MARIA RITA

Eventos

Happy-Hour Debutentes
Casamentos Breakfast
Cocktail Jantares

Rua Santa Beatriz, 65 - Vila Prudente
03153-979 São Paulo-SP F.6341-6031

E. ALIONIS - IMOVEIS E ADVOCACIA

CRECI 42.877 - OAB/SP. 70.880

LOCAÇÃO, VENDAS E ADMINISTRAÇÃO ADVOCACIA EM GERAL
Darbo valandos: 8:30 iki 18:00 val.

Galima sutarti kitą valandą pagal pageidavimą visuose patarnavimuose.

Sutvarkome dokumentus pardavimui ir išnuomavimui.

Pça. Santa Helena, 81 - Vila Prudenta. Fone: 6914-4950

DIRETORIA DA COMUNIDADE LITUANO BRASILEIRA TRABALHANDO.

Entre o período de final de junho e início deste mês foi realizada uma obra na nossa propriedade localizada na Estância "Lituanika" em Atibaia, ocasião em que foram feitas a nova re-de de coleta de esgoto e a fossa respectiva. Acabou-se por resolver um problema que já de algum tempo se tinha ciência, pois o que até então existia foi feito na época da construção de nossa Casa Campestre, isso há mais de vinte anos. Invariavelmente por um motivo ou por outro a solução era sempre adiada. O custo total incluindo material e mão-de-obra importou aproximadamente R\$. 1.500,00 já totalmente pago. Em meu nome e com certeza de toda coletividade lituana prestamos agradecimento formal à nossa Presidente de Diretoria, Sra. Anna Vera Tatarunas pela direção efetiva na contratação dos pedreiros e do material, pela supervisão da obra desde o seu início até encerramento, extensivo aos seus colaboradores que estiveram também em Atibaia, que dentre eles me incluo, ao Sr. Victor Dzigian, aos jovens do Grupo de Danças Folclóricas "Nemunas Ansamblis" em particular ao Leonardo Ramasauskas, Raquel Tijunelyte, Juliana Kaupaite, Samira Rimkute, Natálio Kaupa, Fernando Regina, dentre outros não expressamente mencionados, integrantes do "Mutirão de Limpeza" que compareceram em Atibaia junto com nossa Presidente, no dia 07 deste mês. A todos o nosso obrigado "do fundo do coração"

- Nossa entidade está se movimentando no sentido de promover algum evento neste segundo semestre do ano. Cogita-se realizar no próximo mês de outubro outra edição do "Jan-tar da Primavera" tão bem sucedido que foi no ano passado, no salão de festas da "Ramove", prédio anexo à Igreja São José de Vila Zelina. Havendo confirmação em outra oportunidade passaremos os detalhes.

- Todo dia 06 do mês de julho é feriado na Lituânia. Trata-se da comemoração do "Dia da Pátria", que

homenageia a coroação do Rei Mindaugas há mais de 700 anos. É o equivalente ao nosso 07 de setembro. As informações vindas da Lituânia deram conta que na maior parte das cidades ocorreram paradas cívicas com apresentação de fanfarras e evoluções artísticas de rua, com salvas de canhões e de artilharia. O Presidente da República, Sr. Valdas Adamkus, fez pela rede de rádio e televisão o seu pronunciamento público, valendo reprimir este excerto: "O reinado de Mindaugas é um marco definitivo na História. Para nós e para as nossas crianças esse marco de forma permanente nos traz à lembrança que temos que amar a nossa liberdade; temos que nos preocupar com o bem geral e com ele a nossa Pátria; com confiança temos que considerar o futuro de modo que não se percam todas as novas oportunidades que com ele virão. Disso os antigos reinados lituanos nos concedem essa conclusão: sejamos dignos deles". Neste "Dia da Pátria" deve-se destacar também que no alto da Torre de Televisão de Vilnius, portanto a 168 mts do solo, foi hasteada um exemplar da bandeira nacional lituana, medindo aproximadamente 1.300 mts² (48 mts. de comprimento x 27 mts. de largura), pesando aproximadamente 130 kg. Intenciona-se nesse dia, em ocasiões futuras, hasteá-la continuamente, inclusive como parte integrante das festividades do sétimo centenário e quinquagésimo ano da coroação do Rei Mindaugas, que ocorrerá em 2003. Também no transcorrer do "Dia da Pátria" ocorreu na cidade de Šiauliai uma exibição de vôos acrobáticos do atual campeão do mundo dessa categoria, Jurgis Kairys. Em Kaunas, diante das ruínas do Castelo do Rei Vytautas e comtando com efeitos pirotécnicos, foi encenada uma peça teatral ao ar livre, história-drama elaborada pelo dramaturgo lituano Juozas Grusas, denominada "Barbora Radvilaite". Para quem não sabe, Barbora Radvilaite foi uma famosa integrante da realeza lituana pelos idos do século XVI. Encenou o papel de Barbora Radvilaite uma atriz muito conceituada no mundo artístico moderno da Lituânia, chamada Egle Aukštakalnytė.

- De "quebra" aí vai uma breve retrospectiva da participação dos esportistas lituanos nas competições mundiais:

- 18.06.2001: As irmãs ciclistas Rasa e Jolanta Polikevičiūtės participam nos Estados Unidos da corrida ciclística denominada "Hewlett Packard International Women's Challenge". Cumprida a 5ª etapa da competição Rasa ocupa a 3ª posição no "grid" geral, cabendo a Jolanta o 12º lugar.

- 18.06.2001: No campeonato europeu da primeira divisão de enxadristas, o representante lituano Šarunas Šulskis adquiriu o direito de permanência nesta divisão para o ano que vem, colocando-se entre os 18 melhores enxadristas do "Velho Continente". Neste certame Šulskis jogou no sistema suíço alcançando 8 pontos dentre 13 possíveis.

- 18.06.2001: A ciclista lituana Diana Žilius (Žiliūtė) venceu na Itália a competição individual feminina deste esporte denominada "Coppa delle Nazioni". A ciclista de 25 anos percorreu os 20 kms. do certame em 25 minutos e 02 segundos.

- 25.06.2001: Andrejus Zadneprovskis venceu o certame europeu do pen-tatlo masculino alcançando a marca de 5.700 pontos, superando o segundo colocado, outro representante lituano Edvinas Krungolcas, por 40 pontos de diferença. O terceiro lugar coube ao húngaro Sándor Fulep com a soma de 5.624 pontos. As três primeiras colocações foram premiadas com as medalhas de ouro, prata e bronze. A última fase do campeonato dessa categoria esportiva no corrente ano ocorreu na cidade de Sofia, capital da Bulgária. Pelo "double" conquistado, remetemos "e-mail" cumprimentando estes atletas através da Federação de Pentatlo da Lituânia na pessoa de seu Presidente, Sr. Rimantas Jogela.

- 25.06.01: Em Budapeste (Hungria) ocorreu o campeonato mundial de karatê "kiokusin", tornando-se campeão o Sr. Paulius Klapatauskas, de 26 anos de idade, na categoria até 80 kg. Pelo título o atleta recebeu medalha de ouro. Neste mesmo esporte e categoria, porém na versão do campeonato europeu deste ano, "faturaram" medalhas de bronze os atletas Gediminas Tankevičius, Sandra Stanevičiūtė e Jurgita Tumaitė. Também por estas conquistas, remetemos "e-mail" de congratulações.

- 26.06.2001: A ciclista Rasa Polikevičiūtė conquistou o terceiro lugar na contagem geral e final das etapas

Lituanos Pelo mundo afora

Jonas Jakatanvisky
jjakatan@osite.com.br

Antanas Mockus Um prefeito polêmico

Que tal a sua cidade ser administrada por um Prefeito que:

1. Obriga todas as casas noturnas de diversão a cerrarem as portas uma hora depois da meia-noite?

Objetivo: Reduzir o índice de criminalidade muito elevado nas madrugadas.

Obs. O Prefeito de São Paulo já fez isso em 1999.

parciais, relativo à competição "Hewlett Packard Women's Challenge" realizada nos Estados Unidos da América.

- 29.06.2001: Na antepenúltima etapa do certame denominado "Ao Redor da Suíça", após 56 dias de competição, o ciclista lituano Sr. Saulius Ruškys alcançou a segunda colocação sendo superado apenas pelo ciclista alemão Sr. Erik Zabel. Este venceu a etapa de 166,8 kms. em 4 horas, 2 minutos e 17 segundos.

- 03.07.2001: Pela quarta etapa do campeonato mundial masculino de canoagem, realizada em Copenhague (Dinamarca), a prova de 200 mts. Para dois competidores numa única embarcação foi vencida pelos remadores Srs. Alvydas Duonela e Egidijus Balčiūnas, com o tempo de 35 minutos e 24 segundos, conquistando por isso a medalha de ouro dessa categoria.

- 03.07.2001: Pela terceira etapa do campeonato feminino mundial de remo clássico, realizada em Viena (Áustria), conquistou o segundo lugar a dupla lituana de remadoras, formada por Kristina Poplavskaja e Birutė Sakickiene. O percurso de 2.000 mts. foi realizado em 8 minutos, 40 segundos e 5 milésimos de segundo. O time vencedor foi o inglês, fazendo o mesmo percurso em 8 minutos, 34 segundos e 43 milésimos de segundo.

14.07.2001: Pelo campeonato europeu masculino de ciclismo para até 23 anos de idade, para a modalidade corrida de perseguição de 4.000 mts., a seleção lituana conquistou a medalha de prata, sendo superada somente pela seleção checa. A seleção russa ficou com a terceira colocação. For-maram pela seleção lituana: Aivaras Baranauskas, Sergejus Apionkinas, Tomas Vaitkus e Vytautas Kaupa.

"Šiam kartui, tai viskas. Ačiū už jūsų dėmesį"!

Adilson Puodžiūnas

2. Contrata artista para, nos cruzamentos das principais vias públicas, distribuir brindes como flores, aos infratores de trânsito?

Objetivo: intimidar e ruborizar os infratores.

Obs. Alguns em São Paulo fazem isso mas, não para intimidar infratores e sim como meio de ganhar alguns trocados para a sobrevivência devido à falta de trabalho.

3. Faz com que todos os que utilizam o automóvel para cumprir os seus deveres cotidianos deixem os mesmos na garagem e se locomovam de bicicleta, patins, skates ou caminhem?

Objetivo: Reduzir a poluição atmosférica produzida pela emissão de gases tóxicos pelos escapamentos.

Obs. Em São Paulo já temos o rodízio para que deixemos os automóveis, pelo menos um dia por semana em casa, sob pena de multa.

Um alerta para os motoristas. Não excedam a velocidade na tentativa de fugir dessa multa. A penalidade nesse caso é cinco vezes maior.

Essa agora é inédita!

4. Em março de 2001 os homens foram proibidos de saírem de suas casas durante vinte e quatro horas.

Objetivo: provar que o alto índice de criminalidade, cerca de 70 por 100 mil habitantes, era culpa dos homens. Um espertinho que desrespeitou a proibição foi punido por um grupo de mulheres que o molharam e empaparam com farinha.

Obs. São Paulo não chegou a esse extremo.

Pois bem, esse prefeito existe, não é um mito. Foi o edil de Bogotá, capital da Colômbia. O seu nome: Antanas Mockus, alto, cabelos castanhos, com a barba por fazer. Sempre brincalhão – ao extremo de se fantasiar "à la Batman", um herói de histórias norte-americanas em quadrinhos, sem máscara, com capa e tudo mais porém, enérgico nas decisões nos momentos mais críticos.

Litu-colombiano de 48 anos de idade, além de matemático é um filósofo que não vacila em tomar atitudes que muitas vezes chega a desafiar a Constituição da Colômbia - como no caso de proibir os homens de saírem às ruas. Os juristas dizem que isso fere o direito de ir e vir do cidadão e receiam um autoritarismo.

Matemático que é, um dos seus deveres como prefeito é dar segurança ao povo. Ao elaborar uma estatística sobre a agressividade dos homens para tentar provar que o macho é o principal gerador dos crimes violentos,

Lucia M. J. Butrimavicius
Tradutora Pública Juramentada
Tel.: (011)6341-1449
R. Monteiro Soares Filho, 456
V. Zelina, 03142-010 São Paulo-SP

tos, fazia uso dos seus conhecimentos filosóficos? ou, não?

Foi eleito pela primeira vez em 1995. O seu mérito nesse mandato foi sanar as finanças da capital que abrigava quase 7 milhões de habitantes. Qual o partido que o elegeu com a aprovação de quase 45% dos eleitores?

O Partido Visionário!

Daqueles que têm idéias extravagantes, excêntricas, se analisarmos o verbete ao pé da letra.

Para dar combate à criminalidade, numa cidade em pé de guerra interna por mais de uma década, um dos seus primeiros atos foi restringir o comércio de armas de fogo e introduzir o toque de recolher.

Com essas e as outras medidas os homicídios e os acidentes de trânsito foram reduzidos em 80%! No final do seu primeiro mandato a criminalidade baixou para 50 por 100 mil habitantes.

Gosta de chamar a atenção: "falem bem ou falem mal, mas, falem de mim!" Tanto assim que já chegou a posar nu, sem nenhum constrangimento. Não sabemos qual o motivo do seu primeiro divórcio mas o caso é que o seu segundo matrimônio, dessa vez com Adriana Córdoba, foi celebrado sob as lonas coloridas de um circo.

Num país dominado pela guerrilha que já vitimou mais de 30 mil colombianos, a forma de governar de Antanas Mockus parece agradar aos seus munícipes. Prova disso é que foi eleito para um segundo mandato para governar a capital do país que liga a América do Sul à América Central.

Para se ler:

Folha de São Paulo. A-12. 9 de março de 2001. Época. 19 de março de 2001. MŪSU LIETUVA. Lietuviai Pasaulyje nr. 2402 de 20 de maio de 2002.

O filme Terra Nostra está passando pela TV de Vilnius traduzido do russo para o para o lituano como Terra Prometida. Pelo canal de Moscou nós estamos assistindo à uma outra novela com Vera Fischer, "Laços de Família".

São notas breves de Olga Pumpu-tienė diretamente de Vilnius para J. M. Bumblis. A carta traz um selo:

Mėlynasis Tiltas - Ponte Azul

Brazilijos kultūros dienos Nidoje - Jornada de arte brasileira em Nida.

Faço Juostos

Faixas Tradicionais Lituanas
Cintos, gravatas, coroas para
roupas típicas, juostos
comemorativas e marcadores
de página com nome.

6912-7966 com Cláudio

JAUNIMO SODYBA IR KITI DARBAI

Mieli bičuliai,

Sveikinu jus ir su džiaugsmu pranesu, kad jau senai svajotoji jaunimo sodyba pradėjo tapti tikrove ant atgautos mano senelio žemės! Kur pavasarį tebebuvo rapsų laukas dabar stovi 8 dailus mediniai namukai. Vasara ten jau vyko pirmoji jaunimo stovykla: dalyvavo jaunimas iš Lietuvos, Lenkijos, Vokietijos ir Ruandos. Nors kultūros labai skirtingos, bet sugyvenimas buvo puikus ir praturtinantis; dalyvavo ir artimos apylinkės jaunimas. Visi stovyklautojai mielai prisidėjo prie aplinkos sutvarkymo ir rudenį lietuviai buvo sugrįže sodinti medžių. Visą stovyklos organizaciją ir programą tvarkė Kaune susikurušios "Saviugdos" klubo organizacija.

Jiems ir pavesta visa ši stovyklavietė. Jie jau prieš keletą metų priėmė ideją ir ją vykdo, kada jaunimas turi rūpintis kitu jaunimu, reikalingu pagalbos. Norima, kad jaunimas toje sodyboje jaustųsi tikrai kaip namie. Tai buvo galima jausti visos stovyklos metu. Planuojamas taip pat ekologinis ūkis bei sklypeliai tiems tautiečiams, kurie norėtų leisti gyvenimo dienas arti jaunimo.

Tuos namelius finansavo Vokietijos (Bavarijos) televizija, gi dabar Viena Pietų Vokietijos grupė "Freundeskreis Lituaenhilfe" tęsia organizuoti ir telkti pagalbą ateities užsimojimams. Rugpiucio pradžioje tos organizacijos delegacija atvyko į Žemaitiją ir kartu su stambia auka atvežė mums dovanai du vartotus automobilius, prikrautus naudingais daiktais, reikalingais įsikurimui.

Nuolatiniai dabar tem gyvena mano pusbroliis po 50 metu Sibiro patirties. Gi nuo ateinančių metu ten jau pastoviai apsigyvens pirmieji auklėtojai ir globos reikalin-

gas jaunimas, dėl kurio ta sodyba kuriama. Vietinė spauda ir televizija atkreipė dėmesį, kaip ir tautiečiai domėjosi ir lankydavo jaunimo sodybą, sunešdami vaisių ir visokių gėrybių. Vieną dieną moteriškė iš Kauno atvežė vienos poetės labai stambią auką. Tai buvo jos mirusios sesers auka jaunimui; dar pridėjo auksinį kryželį. Iš Klaipėdos atsirado norinčių pagelbėti ir padėjo pinigais ir daiktais.

Tad Afrika palikta? Bučiau neatsakomingas palikti iš karto tuos keletą šimtų našlaitelių jų likimui, nors dabar didesnis dėmesys skiriamas užsimojimui Lietuvoje. Ir mano 86 metų mamytė žilgalvėlė tikisi dar išvysti bočič žemę ir bent dalinai atstatytą senelio sodybą... Ji daug prisidėjo prie jaunimo sodybos pastatymo Ruandoje ir net po baisaus genocido nuvyko į Ruandą ir padėjo nelengvame atstatyme. Šiuo metu jaunimo sodyba Ruandoje labai gerai aprūpinta ir gyvenimas tem rieda giedriai ir savistoviai: vietiniai auklėtojai puikiai susitvarko. Dienotvarkė tem eina pagal saulės ritmą, nes gyvenama po pusiauju ir kasdien, per visus metus, saulė kyla šeštą ryto ir leidžiasi šešą vakaro. 7.00 val. Prasideda darbai arba skubama į mokyklas; nuo 12.00 iki 2.00 val. poilsis, nes per karšta, nuo 4.00 val. Žaidimai ir sportas. Mūsų puošnioje koplytėlėje vyksta pamaldos sekmadieniais ir keletą kartų savaitės bėgyje. Mažieji vaikai lanko darželį, kiti pradines mokyklas, apie 40 lanko gimnaziją ir 3au universitete. Kokia šito jaunimo, didele dalimi našaičių ateitis? Būtų be abejo šviesi ir užtikrinta, nes yra labai daug geraširdžių žmonių, kurie ištikimai padeda ir žinau, kad padės.

Gretimame Konge vyksta karas. Net 6 valstybės (Angola, Namibija, Zimbabve, Burundi, Ruanda, Uganda) tem kariauja. Dėl ko? Faktas yra, kad JAV teikia ginklų Ruandai ir Ugandai, gi šitos valstybės parūpina Amerikai labai retą ten Konge

randamą mineralą tantalitą, kuris labai reikalingas metalo kietinimui, pavyzdžiui tarpkontinentalinėms raketoms ir erdvės skrydžiams. Tas karas jau per 2 metus pareikalavo 1,7 milijonų gyvybių. Pasaulinėje spaudoje ir televizijoje apie tai neminama (bet buvo gan išsamiai rašyta viename Vokietijos laikraštyje "Welt am Sonntag"-š.m. liepos 9 d.), nes bandoma tai kaip nors nuslėpti. Gi tai įmanoma, jeigu apie 4-5 instancijos kontroliuoja pasaulinę žiniasklaidą.

Zmogiškai žiūrint, padėtis Ruandoje ir daug kur Afrikoje yra beviltiška, nes tas kontinentas vis dar pikta išnaudojamas. Bet reikia tikėtis, kad didelė pažanga technikoje, medicinoje ir tautų suartejime prives ir prie pažangos pasaulinėje politikoje. Bet tų kliūčių yra nemažai, nes žmonės daug kur suardo lygsvarą gamtoje, yra nemažai įtampu kai kurių tautė sugyvenime, dideja įtampa su Islamo grupuotėmis ir šalimis: kai kur, kaip Sudane, Pakistane, Rytų Timore krikščionys žiauriai persekiojami, net žudomi. Nelengva su šitomis priešingumo gresmėmis susidoroti ir drasia krikščioniska dvasia atsakyti į brutalią jėgą nebrutaliomis priemonėmis. Tai yra nuginkluoti ginkluotuosius be ginklų. Tai gali skambėti kaip naivi fantazija, bet Kristus prašo kiekvieno mūsų tikėti jo meilės jėga ir pagal ją tvarkyti mūsų sugyvenimą šioje nuostabioje žemėje.

Kun. Hemanans Sulcas

UŽSIMOKĖJO UŽ ML-LA

Eugenija Palauskas	RS. 20,00
Aleksandras Bumblis	" 20,00
Alda Gaivelis	" 35,00
Marijona Jakiūnienė	" 50,00
Julija Jotejka	" 50,00
Juozapas Zemaitis	" 50,00
Anna Blažys	" 20,00
Jonas Abramavičius	" 20,00

Auka paremk lietuvišką spaudą, ji palaiko mūsų tautinę gyvybę

DELICIAS MIL ROTISSERIE

Tortas, tortas folhadas, doces, bolos, produtos importados, vinhas e comidas típicas lituanas.

Fazemos cestas típicas lituanas

Rua Mons. Pio Ragažinskas, 17
Vila Zelina - Tel.: 6341-3371

KALBEK LIETUVIŠKAI!
CURSO LITUANO
Por correspondência ☎ 6341-1886

Método moderno - Acompanha fita cassette

ATILA LIETUVOJ

Ši mėnes TV kanalas USA keletą kartų rodė dviejų dalių filmą ATILA. 15 minučių pristatyme buvo rodoma, kaip tas filmas buvo susuktas Lietuvoje. Jis bus vėl rodomas š.mėn. 28d. 20:00 val. ir 29 d.- sekmadienį – 14:00 val. (Red.)

Vilnius, sausio 30 d. (BNS). Antradienį ir trečiadienį Jungtinių Amerikos Valstijų televizijos žiūrovai galės išvysti vasarą Lietuvoje nufilmuoto filmo "Attila" premjerą.

Ši dviejų dalių mini serialą apie Hunų kovas užkariaujant Romos imperiją Lietuvos kino studijoje sukūrė Amerikos televizijos kanalas "USA Network".

Lietuvos kino studijos direktorius Robertas Urbonas, ką tik grįžęs iš filmo pristatymo Los Andžele, BNS pasakojo, kad visi filmo kūrėjai - pradedant aktorais ir baigiant režisieriumi – negailėjo gražių žodžių Lietuvai.

"Filmuodamas nuvyksti į pačias netikėčiausias šalis. Prieš pasiryždamas statyti šį filmą, niekuomet nemaniau, kad teks dirbti tokioje gražioje šalyje su tokiais puikiais ir profesionaliais žmonėmis tokioje, geroje studijoje", per filmo premjerą sakė "Attila" režisierius Dick Lowry. Šiuos žodžius salėje buvusi filmo kūrybinė grupė palydėjo ovacijomis. Filmą premjera vyko sausio 18 dieną kino teatre Holivude, priklausančiam vienai pagrindinių filmo distributorių "Universal Studios".

Į "Attila" pristatymą Holivude susirinko ne tik pagrindinių Amerikos dienraščių, bet ir pasaulinės spaudos atstovai.

Pasak R.Urbono, po pristatymo vykusiam vakarėlyje privačiuose pokalbiuose buvo neslepama, kad šio filmo idėja ir sprendimas filmuoti Lietuvoje televizijos kanalui buvo gana rizikingas. "USA Network" dar niekada nebuvo stačiusi tokio masto serialo, kainavusio daugiau nei 14 mln. dolerių.

Tačiau filmas sulaukė kuo geriausių spaudos ir kino profesionalų atsiliepimų.

"Puiki vaidyba, scenarijus, tūkstančiai kareivių ir Romos pilie-

čių paverčia "USA Network" produkciją epine, kvapą gniaužiančia saga", rašė dienraščio "Hollywood Reporter" apžvalgininkas.

Kitame straipsnyje rašoma, jog galimas dalykas, kad tarp kabelinės televizijos žiūrovų "Attila" gali pelnyti tokią šlovę, kaip "Gladiatorius".

Hunų vadą Atilą, siekiantį suvienyti Hunų gentis ir užkariauti pasaulį, vaidina jaunas škotų aktorius Gerard Butler, kuriam po šio filmo daugelis pranašauja puikią karjerą. Filme taip pat vaidina Powers Boothe, Simone Jade MacKinnon, Tim Curry, Steven Berkoff ir kiti. Filme dalyvavo apie 10 tūkst. statistų ir 4 tūkst. arklių. Romos kareivius vaidino Lietuvos kariai.

Filmuojant "Attilą" buvo sukurta didžiausia Lietuvos kino istorijoje vientisa erdvinė dekoracija - "Apijos kelias". Ji pateko į Lietuvos rekordų knygą.

Pasak R.Urbono, kuriam išvykos metu teko susitikti su daugeliu didžiųjų Amerikos kino kompa-

nijos prodiuserių, po šio filmo Lietuvos kino studija Holivudo prodiuserių yra vertinama dar geriau.

"Šiuo metu turime apie 20 pasiūlymų iš JAV, tarp kurių – didžiųjų kino studijų siūlymai kurti istorinius filmus". Turime jau beveik devynerių metų patirtį su užsienio projektais. Per tą laiką mūsų profesionalumo lygis žymiai išaugo", BNS sakė R. Urbonas.

LKS direktorius sakė, jog šiuo metu pagal patirtį, darbo apimtį, projektus ir profesionalumą Lietuvos kino studija pirmauja Baltijos šalyse, nors jos įkainiai Rytų Europoje nėra mažiausi.

"Tačiau turime labai stiprių konkurentų - tai Čekijos, Rumunijos, Bulgarijos kino studijos, nekalbant jau apie Vengriją ar Slovakiją, turinčias 25-30 metų tokios patirties", sakė R. Urbonas. Todėl didelę dalį iš čia statomos Vakarų šalių produkcijos uždirbamų pinigų investuojama į studijos aparatūrą. Kita dalis skiriama studijoje kuriamiems lietuviškiems filmams.

COMUNIDADE LITUANA CATÓLICA ROMANA DE SÃO JOSÉ

Rua Inácio. 671 – 03142-001 SÃO PAULO – SP Fone: 6341-1886

EDITAL DE CONVOCAÇÃO

ASSEMBLÉIA GERAL EXTRAORDINÁRIA

A Diretoria da Comunidade Lituana Católica Romana de São José sediada na Rua Inácio, 671, Vila Zelina, nesta Capital, CONVOCAR TODOS SEUS SÓCIOS para a ASSEMBLÉIA GERAL EXTRAORDINÁRIA, conf. Arts. 34 a 37 de seus Estatutos, a realizar-se no dia 20 de outubro de 2002 às 15:00 horas em primeira convocação e, não havendo quorum, em segunda convocação às 15:30, com qualquer número de presentes.

Para que o presente chegue ao conhecimento de todos, é afixado na sede, bem como comunicado aos sócios, verbal, por telefone e por escrito.

São Paulo, 23 de setembro de 2002

Pe. Juozas Seskevicius
Presidente

Adilson Puodziunas
Secretário

ROTISSERIE DO VICTOR LTDA.

Comidas típicas lituanas: košelienu, silkės, agurkai
Salgados em geral

Frituras – Frango assado

Fazemos sob encomenda F. 6341-7094

Rua Monsenhor Pio Ragazinskas, 29 - Vila Zelina
Cep 03141-090 - Sao Paulo - SP

DVIEJI METAI IŠ "MŪSŲ LIETUVOS" ISTORIJS

Kun. Juozas Šeškevičius

Prelatas Ragažinskas nemėgo sąskaitybos ir jokios sąskaitybos nevedė.

Visus pinigus: Lietuviško Radijo pusvalandžio, Mūsų Lietuvos ir parapijos dėjo į tą patį kišenę. Ir iš ten ėmė, kai reikėjo mokėti kokią sąskaitą. Jei atsitikdavo taip, kad reikia už ką nors mokėti ir kišenėje nieko neranda eidavo pas Antaną Paviloni pasiskolinti. Ponia Pavilonienė man sakė, kad Antanas nelaukdavęs paskolos gražinimo.

Vieną gražią dieną prelatas man sako: "nėra pinigų laikraščiu leisti, "Mūsų Lietuva" turės sustoti.

Aš, pats nežinau koku būdu sutikau perimti laikraščio administraciją. Visose lietuviškose pasakose: "brolis kvailutis turi laimę". Tokia kvailučio laimė nusišypsojo ir man.

Tuo laiku tėvai jėzuitai rengėsi pradėti savo misiją Sanpaulyje. Tai vienas tai kitai atvažiuodavo pasižvalgyti. Tuo metu atvažiuavo tėvas Petras Daugintis SJ. Jis atėjęs pas mane ir sako: - Ką nori, kad aš darčiau? Aš paprašiau jį, kad lankytų lietuvius ir rinktų "Mūsų Lietuvos prenumeratą". Iteikiau jam visų vilų lietuvių antrašus. Ir jis pavyzdinčiai tą darbą atliko. Surinko daug prenumeratų Tikrai daugiau kaip tūkstantį, gal netoli dviejų.

Prenumeratos mokesčio užteko apmokėti visas leidimo išlaidas.

Kadangi didelė dalis skaitytojų prenumeratą atnaujino, tai ir sekančiais metais laikštis išsilaukė iš prenumeratų.

Užvedėm prenumeratorių kortelę. Kur kas metai atžymėdavom užsimokėjimą. Neužsimokėjusiem nutraukėm laikraštį.

Keleta asmenų atėjo teisintis, kad jie turi tokius ir anokius nuopelnus lietuviškai spaudai, o aš jiems nutraukiau prenumeratą. Aš atsakiau: Pripažįstu visus nuopelnus. Tik Mūsų Lietuvos ekonominė padėtis tokia, kad negalime mokėti premijas.

Nutraukėme laikraščio pardavinėjimą atskirais numeriais. Pagal principą: Nori turėti laikraštį užsakyk.

Išimtis buvo padaryta kioskui esančiam prie Centrinio Pašto, kad galėtų laikraštį įsigyti įvairiuose bairuose pavieniai išsisklaidę lietuviai. Tais laikais paštas laikraščių neišnešiodavo.

Ne vieną kartą pasitaikė, kad pakalbinus lietuvi, kad jis neskaito savo laikraščio atsakydavo: "Mes nusiperkam pas Vitą; o pas Vita jau pusmetis laikraštis nepalieka mas.

Suorganizavome laikraščio įteikimą į namus, žmonės jį gaudavo tą pašią dieną (penktadienį) kai laikraštis išeidavo.

Į Agua Raza laikraštį parsiveždavo ir išdalydavo p. Leita.

Tautų Parko lietuviams grįždamas iš darbo parveždavo mokytos Jurevičius. (Dalį palikdavo Burago krautuvėje ir dalį išdalydavo Skrupskis.

Neprisimenu, kaip laikraštis patekdavo į Seną Malūną. Į Casa Verde gal pasiimdavo Juozas Matelionis. Į Vila Anastaziją, prie pašto ir Bom Retiro laikraštį nuveždavo Baliukas Latvėnas.

Vila Anastazijoje išdaliniu rūpinosi mokytojas Kubiliūnas.

Bom Retire į namus išnešiodavo toks labai simpatiškas berniukas: Vincukas (gal Antanėlis) Kur dabar jis? Norėčiau sutikti.

Vila Alpinoje, Vila Beloje ir Vila Zelinoje, laikraštį į namus išnešiodavo 6 berniukai. Kadangi jiems už išnešiojimą mokėdavau po kelis centus, kiekvieną savaitę ateidavo pasisiūlyti naujų išnešiotųjų.

Buvo kas priekaištavo, kad nebuvu pasveikintas su vardadieniu per laikraštį. Pagal padarytą kalendorių sveikinome tik prenumeratorius.

Buvo žmonių, kurie man sakė, kad perėmes laikraštį turiu perimti ir spaustuvę, nes ji priklauso laikraščiu. Aš to klausimo nekėliau. Susitariau su p. Šukevičium kainą už laikraščio surinkimą ir atspausdinimą ir jam už tai mokėjau.

Laikraštį ir toliau redagavo prel. P. Ragažinskas.

Prel. Ragažinskas važiuojo į Ameriką į Kongonias orouostą susirinko daug žmonių. (Tokia kelionė nebuvo eilinis įvykis).

Nutaikęs laisvesnį momentą prelatas man sako: "Tai parėdaguok "Mūsų Lietuvą". Pirmam puslapiui palitinių žinių parinks p. Antanaitis" Taip tapau ir redaktorium, visam pusmečiui.

Dabar padarau žingsnį į šalį. Sekanti istorija nepriklauso prie šitų atsiminimų, bet kadangi kuo nebuvau "pagerbtas" savo redaguojame laikraštyje, tai įrašau ir ją.

Į Sanpaulį atvyko komunistinės Lietuvos valdžios prezidentas Justas Paleckis. Bom Retiro komunistai rengė jam priėmimą. Aš pabūgau, kad jis su savo propaganda nesuklaidintų mūsų mokyklos mokinių.

Pasitaręs su keletą virų nutarėme į tą priėmimą nueiti.

Nuėję sužinojom, kad negalim įeiti. "Čia tik su pakvietimais privačiai", buvo mums pasakyta.

Aš susijieškojau sargą ir sužinojau, kad nėra kito įėjimo į salę. Sugrįžęs garsiai pasakiau, kad ne-

AULAS DE LITUANO

NA CASA DA JUVENTUDE

VILA ZELINA

administradas por

Lucia Jodelis Butrimavicius

toda terça feira de 19:30 até 21hs

Fone: 6341-1449

DICIONÁRIO

PORTUGUÊS - LITUANO

LITUANO - PORTUGUÊS

galim įeiti, mes čia ant gatvės jį susistabdysim ir pasikalbėsime. Tai išgirdę rengėjai, pradėjo laiptais bėgioti aukštyn ir atgal. Ir galų gale pradėjo mus kviesti į salę. Neiti nebuvo kaip. Užlipus į viršų buvome susodinti prie stalų. Aš prie garbės stalo.

Netrukus pasirodė svečias. Buvo pranešta, kad svečias padarys pranešimą, o vėliau seks klausimai. Tuo laiku komunistai išėivių tarpe darė didelę propagandą už grįžimą į Tėvynę. Savo kalboje Paleckis palietė ir tą klausimą. Tik priešinga prasme. Jis sakė: "Jūs čia pragyvenote savo gyvenimą, gimė jūsų vaikai, čia jūsų darbai čia ir gyvenkite. Važuoja į Lietuvą tikėdami, kad ten teka pieno upės, kisielius krantuose. To neradę nusivilę, nori grįžti.

Svečias susižinojęs, kad čia yra ir kitos partijos žmonių, norėjo išvengti klausimų. Aš vis kaltočiau kada bus klausimai. Galų gale man davė žodį. Aš pradėjau: Mes labai džiaugiamės por 14 metų matydami pirmą gyvą žmogų iš Lietuvos. Tiesa čia buvo atvažiavę krepšininkai iš Lietuvos. Bet jų politiniai vadovai taip saugojo juos, kad mes prie jų, o jie prie mūsų negalėjo prieiti. Tik iš tolo rankų pamojimu pasisveikinom. Moterėlės pradėjo man ploti ir šaukti, taip ir buvo taip ir buvo.

Mes buvome pasiskirstę klausimais, bet aš įsitikinau, kad mano bendražygiai balso negaus ir pradėjau klausti visus klausimus iš eilės.

Rengėjai pajutę, kuo čia kvepia ėmė švilpti, rekti.

Prasidėjus triukšmui, salėje buvę rengėjų pakviesti žurnalistai, pribėgo prie manęs klausė ką jis sakė, ką aš sakiau. Atsakiau, kad sakė tai ką kiekvienas komunistų propagandistai sako.

Sekančią dieną "ESTADO DE

VIRTINIAI

Varios sabores:
carne - queijos -
batata - calabresa

SONIA - Fone: 6341-5534
IVONE - Fone: 6965-3586

SAO PAULO" išspausdino didelį straipsnį su užvardžiu: "Kunigas buvo nušvilptas ir nurėktas", kuriame buvo rašoma, daugiau ką aš sakiau, nei tai ką svečias sakė. Tai, kad Paleckis patarė savo partiečiams nevažuoti į Lietuvą. Mes ištriūbinom laisvo pasaulio lietuvių spaudoje, Uruguajuje, Argentinoje ir Šiaurės Amerikoje. Namo sugrįžęs Paleckis, matyt turėjo nemalonumų ir išsigynė taip nesakęs.

- Laikraščiu už grįžimą į tėvynę sakė, kad kun. Šeškevičius tai išgalvojo. Sutikęs vieną kitą komunistėlį paklausiau ar jis buvo pagerbime, ar girdėjo kaip Paleckis sakė. Tai kažin kodėl dabar sako, kad aš išgalvojau? Ir parodydavau laikraštį.

Sekančią dieną su medžiaga nuėjęs į spaustuvę, žvilgterėjau "pirmą puslapį" ten buvo įdėta tokia žinia: São Paulo lietuviai komunistai rengė Paleckiui pagerbimą. Prie garbės stalo sedėjo kun. Juozas Šeškevičius.

Žinia be jokių komentarų. Ją pasikaičiaus man šiurpulys per nugarą nuėjo. O jei būčiau nepastebėjęs? Tuoj pat paprašiau išimti.

Spaustuvė Arte Grafica Lituania, V. Zelinoj. Čia buvo ruošiamas žurnalas "Mūsų Lietuva". Dešinėje, prie lango, spaustuvės vedėjas Bronius Šukevičius

Nuotr. Iš Antano Dutkaus archyvo

MKL PLANEJ. E PROJOTOS

- PROJOTOS DE FERRAMENTAS PARA ESTAMPARIA
- MODELAMENTO EM CAD
- GERAÇÃO DE PROGRAMA PARA USINAGEM CNC
- PLOTAGEM P/ ENGENHARIA CIVIL E INDUSTRIAL

Rua dos Ciclames 889

TEL.: (11) 6341-7273

E-mail: mklprojetos@ig.com.br

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINIS KONSULATAS
SAN PAULYJE
Consulado Geral da Republica
da Lituania em São Paulo

JONAS VALAVIČIUS
Consul Honorário

Rua Manuel Pereira Guimarães, 87
Santo Amaro

04722-030 SAO PAULO - SP
Tel.: 5681-9658 Fax: 5521-4162
E-MAIL: litucons@uol.com.br
Expediente: 14:00 às 17:00 hs.

MŪSŲ ŽINIOS

SPAUDOS ŠVENTĖ

Gausus būrys lietuvių susirinko šv. Juozapo parapijoje, Vila Zelinoje, rugsėjo 8 d. atšvesti trigubą sukaktį: Marijos gimimo - Šilines, Tautos ir Spaudos šventes.

Šventė prasidėjo bažnyčioje 11:00 valandą su Mišiom. Tiktieji išreiškė pagarbą Dievo Motinai, gėlių nešini, giedodami jos garbei giesmę per įėjimo procesiją. Mišių metu buvo paminėti steigėjai ir ilgamečiai "Mūsų Lietuvos" darbuotojai mons. P. Ragažinskas, J. Matulionis, M. Tamaliūnas ir B. Šukevičius. Meldėmės taip pat už visus rėmėjus, bendradarbius ir skaitytojus, gyvus ir mirusius. Pasimeldėme irgi už Lietuvą ir lietuvius.

Mišias atnašavo kun. Petras Rukšys. Pirmą skaitymą skaitė D. Silickaitė, psalmę giedojo E. Bacevičienė, antrą skaitymą O. Coralon. Tikinčiųjų maldas, pritaikintas Dievo Motinos ir Spaudos šventei, perskaitė V. Bacevičius. Mišioms patarnavo K. Kupstaitis, E. Rechenberg, R. Tiagor, V. Rechenberg ir D. Vasiliauskaitė. Giedojo šv. Juozapo bendruomenės choras Pauliui J. Butrimavičiui vargonams palydinti. Rambyno šokėjai dalyvavo aukų procesijoje, švelnios muzikos palydimi ir su grakščiais žingsniais, atnešė iki altoriaus Šiluvos Marijos paveikslą apsupta gėlių vazonėliais. Ponios J. Valavičienė, E. Pavilavičienė ir S. Putvinskiene pristatė Mišių aukas, o V. Bacevičius nešė pirmojo Brazilijos Lietuvis laikraščio egzempliorių.

Jaunimo namuose, pietuose dalyvavo apie 150 spaudos bičiulių, kurie savo atvykimu parėmė spaudą ir turėjo progos pabendrauti lietuviškoje aplinkoje.

Pietūs, kaip visuomet, buvo įvairūs, skanūs ir apstūs. Smagi lietuviška muzika džiugino aplinką. Pietums įpusėjus, kun. Petras Rukšys paminėjo daugumą Brazilijoje spausdintų laikraščių ir žurnalų sarašą, padėjo visiems, kurie prisidėjo prie šventės parengimo, ypatingai Viktorui Dziganui už dalį valgiu pagami-

nimą: košelienos, agurkų, silkių ir silkučių, kumpio su raugintais kopūstais; Algirdui Balsevičiui už dovanotas rūkytas norvegiškas silkes, prel. Juozui Šeškevičiui už dalį gėrimų ir Marijai Ritai ir jos bendradarbiams už pietų pristatymą. Kun. P. Rukšys taip pat padėjo pietų bilietų platintojams: V. Bacevičiui, Verai Tatarūnienei, Sandrai Mikalauskaitei Petroff ir Angelinai D. Tatarūnienei. Pagarbos ir pripažinimo žodis teko ir Severai Putvinskienei, kuri kasmet surenka didelį būrį žmonių į spaudos pietus ir šį kartą net 24 svečius. Kun. P. Rukšys priminė, kad rašytas žodis buvo visuomet brangus ir svarbus lietuviams. Tai liūdi knygnešiai, knygų "kontrabandistai", spaudos draudimo metais, iš kurių nevienas šiam tikslui gyvybę paaukojo. Minint lietuviškos spaudos Brazilijoje 75-kių metų sukaktį reikia atnaujinti ryžtą mūsų spaudą kuop ilgiau išlaikyti: jei kiekvienas skaitytojas surastų dar vieną naują prenumeratorių, tai mūsų laikraščio skaitytojų skaičius padvigubėtų. Spaudai reikia bendradarbiavimo ir žinių, o ypač jaunimo dėmesio.

Lietuvių Sąjungos Brazilijoje pirmininkas Algimantas Saldys sveikino "Mūsų Lietuvą" leidžiamą jau 54 metus bei jos redaktorių ir įteikė paramą Sąjungos vardu. Adv. A. Kalinauskas, prašęs žodžio, pasakė, kad dar vaikas būdamas, išnešiojo "Mūsų Lietuvą" ir kad matė kaip lietuviai pradėjo statyti šv. Juozapo bažnyčią. Lietuvos konsulas Jonas Valavičius, negalėdamas dalyvauti šventėje, pasiuntė sveikinimus ir tūkstančio realų auką mūsų laikraščiui.

ŠIO GARBES LEIDĖJAI

ALBERTAS ADULIS IR PUTVINSKIŲ ŠEIMA
Nuoširdus ačiū ML-vos rėmėjams Albertui ir Severai už paramą spaudai ir dalyvavimą spaudos šventėse

Redakcija ir administracija

Linksmą lietuvišką muziką išprašė šokėjus, kurie neiškentę, pasidavė smagioms polkutėms.

Šventėje negalėjo trūkti sukaktuvinio torto ir "Ilgiausių Metų" palydėtų gausiomis kaktutėmis ir garsiu "valio" Mūsų Lietuvai. Tortui perpjauti buvo pakviestas seniausias dar gyvas spaudos darbuotojas Aleksandras Bumblis.

Gražią šventę aprašius ir šventei praėjus, norisi priminti mieliesiems skaitytojams, kad laistraštis eina visus metus ir kad kun. Petrui reikia bendradarbių. Vienam žmogui gal truputi per daug, nors karts nuo karto atsiranda padėjėjų. Reikia žinių siuntėjų, straipsnių rašytojų, straipsnių rinkėjų, korektūros, išsiuntimo darbuotojų ir t. t. Dabar yra labai madoj savanoriškas darbas (volontariado). Kodėl nepašvesti 2 ar 3 valandas į savaitę ar mėnesį šiam darbui? Pagalvokime, paskambinkime kun. Petrui ir pasisiūlinkime į talką.

Jau 75 metai, kai lietuviška spauda eina Brazilijoje. Negalime leisti, kad šis rašytas žodis nutruktų, nustotų, nutiltų. Tai nuo mūsų visų priklauso.

Prisiminkime, kad viena gegutė nėra pavasaris. Reikia jų daug. Stokime į pulką!

Lucija M. J. Butrimavičienė

AUKOJO ML-VAI

Joana Žarkauskas	"	100,00
Antanas Simanavičius	"	100,00
Jose Carlos Plaugas	"	100,00
Juozapas Zemaitis	"	100,00
Algirdas Sukys	"	100,00
Yara Cerniauskas	"	100,00
Antanas Madastavičius	"	400,00
Lietuvių Sąjunga	"	200,00
Jonas Valavičius	"	1.000,00